

بسمه تعالی

زردی در نوزادان

کد سند: ENO-PE-15

شماره بازنگری: A:

شماره بیمارستان: 081-38272970

پاییز 1403

گروه هدف: والدین/همراهان
تحت نظارت: واحد آموزش به بیمار

آیا اگر احتمال بروز زردی به علت شیر مادر مطرح

باشد باید شیر مادر را قطع کرد؟

خیر، به طور کلی دو نوع از زردی در نوزادی که از شیر مادر تغذیه میکنند مشاهده می شود.

*** زردی نوع ۱:**

علت این پدیده کم بودن شیر مادر در روزهای اول پس از تولد است که این مسئله به خصوص در نوزاد مادرانی که سزارین شده اند یا اولین فرزند آنها است بیشتر اتفاق می افتد. برای درمان این موارد که در روزهای سوم یا چهارم پس از زایمان اتفاق می افتد با تغذیه مکرر نوزاد با شیر مادر جریان شیر زیادتر میشود در نتیجه در ضمن جبران کمبود کالری، حرکات روده بیشتر و زردی نوزاد بر طرف می شود.

*** زردی نوع ۲:**

علت این پدیده که معمولاً از هفته دوم به بعد اتفاق می افتد و ممکن است تا دو ماهگی ادامه یابد. برای درمان این مورد هم امروزه تاکید می شود که شیردهی حتما ادامه یابد ولی چنانچه زردی نوزاد در حد نزدیک به حد تعویض خون است با صلاحدید پزشک متخصص و فقط برای مدتی کوتاه حداکثر ۴۸ ساعت شیر مادر قطع و به جای آن از شیر دوشیده شده مادر دیگر و یا شیر خشک استفاده میشود. گاهی علاوه بر ادامه تغذیه با شیر مادر به نوزاد شیر خشک نیز با قاشق یا فنجان داده میشود. بعد از اتمام این مدت مجدداً نوزاد میتواند به طور انحصاری از شیر مادر خود استفاده کند.

منبع: کتاب مراقبت های تخصصی نوزادان

آیا استفاده از لامپ های مهتابی معمولی تاثیری در درمان

زردی نوزاد دارد؟

خیر، علاوه بر بی اثر بودن استفاده از لامپ مهتابی معمولی در منزل خطراتی نیز از قبیل سرد یا گرم شدن بیش از حد نوزاد، کم شدن آب بدن و یا شکستن لامپ روی نوزاد وجود دارد. ولی استفاده از دستگاه فتوتراپی با نظر پزشک معالج جهت فتوتراپی در منزل جایز است.

آیا تجویز موادی مانند پودر گلوکز یا ترنجبین و شیر

خشت در درمان زردی نوزاد تاثیری دارد؟

استفاده از آب قند نه تنها بر زردی نوزاد تاثیری ندارد بلکه گاهی به علت دفع آب بدن از طریق روده و ایجاد کم آبی در بدن نوزاد و یا آلودگی سبب بروز مشکلاتی در نوزاد هم می شوند. ولی استفاده از قطره شیر خشت یا بیلی نایسر بدلیل افزایش حرکات روده طبق نظر پزشک معالج جایز است.

در چه مواردی ممکن است نیاز به انجام تعویض خون

باشد و چه خطراتی ممکن است برای نوزاد وجود داشته

باشد؟

تعویض خون هم مانند سایر اقدامات درمانی در موارد خاصی ضرورت پیدا میکند. پزشک زمانی که مقدار بیلی روبین افزایش یافته و احتمال صدمه به مغز وجود دارد این روش را تجویز میکند

زردی در نوزادان چیست ؟

تعداد قابل توجهی از نوزادان به دلایل طبیعی در چند روز اول بعد از تولد مبتلا به زردی می شوند. به این پدیده زردی فیزیولوژیک گفته می شود. زردی به علت تجمع یک ماده ای به نام بیلی روبین در خون نوزاد ایجاد میشود. در چند روز اول زندگی این ماده میزان تولیدش بیش از توانائی بدن برای دفع آن است. زردی در ابتدا از صورت شروع شده سپس روی قفسه سینه و شکم و نهایتاً روی دست و پا ظاهر میشود در چند روز اول شدت آن افزایش یافته و سپس بدون درمان شروع به کاهش می کند.

آیا زردی میتواند به علت بیماری ایجاد شود ؟

بله، زردی میتواند به علل متعدد دیگری نیز در نوزادان ایجاد شود که این علل می تواند ناشی از بیماری های متعدد باشد .

معمولاً سیر طبیعی بروز زردی چگونه است ؟

در بیشتر موارد از روز دوم یا سوم تولد مقدار کمی زردی در نوزاد آشکار می شود و سپس تا روز پنجم تولد افزایش یافته و پس از آن بتدریج در عرض چند روز کم شده و از بین می رود. اگرچه ممکن است این سیر طبیعی باشد ولی باید به پزشک اطلاع داده شود .

در موارد زیر حتماً باید به پزشک مراجعه کرد :

1. بروز زردی در ۲۴ ساعت اول تولد
2. تداوم زردی بیش از ۲ هفته
3. بروز زردی در نوزاد خانواده ای که فرزند یا فرزندان قبلی آنها سابقه زردی با بیلی روبین بالا و یا تعویض خون داشته اند.
4. بروز زردی در نوزاد خانواده ای که سابقه مرگ در نوزادان یا شیر خواران قبلی دارند.
5. بروز زردی در نوزاد نارس یا کم وزن
6. بروز زردی همراه با علائم دیگر از جمله :

بیحالی، خوب شیر نخوردن ، استفراغ ، یبوست ، نفخ شکم

عوارض زردی نوزادی چیست ؟

بیشتر موارد زردی نوزادی بی خطر و گذرا است و عارضه خاصی ایجاد نمیکند ولی گاهی عوارض عصبی خطرناک و غیر قابل برگشت ایجاد میکند.

«نوزاد سالم»

«نوزاد دارای زردی»

در چه صورت لازم است نوزاد مبتلا به زردی به وسیله

پزشک معاینه شود ؟

با وجود اینکه در بیشتر موارد زردی می تواند بی خطر باشد و بدون درمان خاصی بهبود یابد ولی چون در موارد محدودی میتواند ناشی از بیماریهای بالقوه خطرناک باشد و نیز میزان آن به حد بالایی برسد و در نهایت برای مغز خطر آفرین باشد. لازم است در هر موردی که زردی در نوزاد مشاهده شد به پزشک متخصص کودکان اطلاع داده شود.

درمان زردی در نوزادان چگونه است؟

چنانچه سطح بیلی روبین بالا بوده و کاهش نیابد خطر آسیب مغزی وجود دارد. در این مورد پزشک متخصص کودکان دستور انجام آزمایش خون جهت تعیین مقدار بیلی روبین و نیز بررسی علل افزایش آن را توصیه نموده و درمان اختصاصی را پیشنهاد می نماید . یکی از راههای درمان زردی استفاده از فتوتراپی میباشد. در این روش نوزاد را برای چند روز زیر لامپهای مخصوص قرار می دهند. در این مدت چشمهای نوزاد پوشانده میشود تا در مقابل صدمات احتمالی نور محافظت شود. یکی دیگر از راههای درمانی در نوزادان انجام تعویض خون است که این عمل بایستی بوسیله پزشک متخصص کودکان و در بیمارستان و در شرایط خاص انجام شود. در موارد خاصی ممکن است پزشک متخصص استفاده از بعضی داروها را نیز جهت کاهش مقدار بیلی روبین جایز بداند .